

Aikuiset median valtiaina

Olenkohan ainut suomalainen nuori, joka törmää päivittäin uutisotsikoihin nuorison enenevästä sosiaalisen median käytöstä? On mielenkiintoista, että samaan aikaan näen kadulle puhelinta räpläämään pysähtyneen, närkästyneen keski-ikäisen naisen. Googletellessani aiheesta vastaan tuli kymmeniä artikkeleita nuorten ja lasten median käytöstä, mutta vain yksi aikuisten ongelmista. Jäävätkö aikuisten median käytön ongelmat nuorten ongelmien alle?

Aikuisten median käyttö on nuorten silmissä suorastaan ihmeellistä ja välillä jopa raivostuttavaa. Itseäni eniten häiritsee jatkuva nuorten lyttäminen ja arvostelu. Aikuiset valittavat nuorten median käytöstä, vaikka ovat itse aivan samanlaisia. Usein mielletään nuorten olevan median ja internetin suurkuluttajia ja valtiaita, mutta onko asia kuitenkaan näin? Mikä ikäpolvi on oikeasti luonut tuon uuden ihmeellisen maailman ja todellisuuden? No aikuiset. Aikuiset ovat luoneet median ja sen verkoston sekä laskeneet sen lasten ja nuorten harteille, digisukupolvelle. Totta kai nuoret oppivaisina ihmisinä lähtevät tutkimaan tuota uutta todellisuutta. Media on useille nuorille valtava taakka ja painolasti, jota aikuiset tuskin tulevat usein ajatelleeksi. Olisiko aikuisten kuitenkin aika ottaa askel taaksepäin ja pyrkiä tukemaan nuoria paineistamisen sijaan?

Toisaalta aikuisten omat mielipiteet omasta mediakäyttäytymisestä ovat myös ristiriidassa keskenään. Osa aikuisista on selkeästi tekniikan huipulla, ja osa pohjalla. On niitä aikuisia, jotka nimenomaan niin sanotusti tuottavat tekniikkaa nuorille, ja niitä, jotka eivät halua koskea siihen kepilläkään. Median käyttö on selkeästi aikuisten kesken melko laaja käsite. Ei ole helppoa pysyä mukana näin suuressa muutoksessa. Jos mietitään esimerkiksi 60-vuotiaiden suomalaisten elämän aikana tapahtunutta muutosta, on se todettava valtavaksi. Heidän syntyessään värikuvia ei juuri otettu, televisiosta puhumattakaan. Nykypäivänä suurella osalla ihmisistä on kasvojentunnistuksella varustellut älypuhelimet ja suunnitteilla ovat itseohjautuvat autot.

Tekniikan kehitys on siis valtavaa ja myös näin nuorena ihmisenä itsellenikin on vaikeaa pysyä sen mukana. Olisi siis tärkeää antaa kaikille hieman lisää tilaa ja aikaa sopeutua. Aikuiset helposti unohtavat sen, että ovat nuorten kanssa samassa veneessä muutoksen suhteen. Aikuiset eivät ole sen parempia kuin nuoret, eikä päinvastoin. Havahdun usein isäni kyydissä siihen, että hän viestittelee tai soittaa jollekin ajaessaan. Seuraavalla hetkellä hän kuitenkin saattaa valittaa ja kommentoida samaa käytöstä, mutta vain nuorten tekemänä. Helposti kuuleekin puhuttavan siitä, kuinka nykynuorilla on niin paljon ongelmia ja opittavaa median käytön suhteen. Eikö sama kuitenkin päde ihan kaiken ikäisiin ihmisiin. Meillä kaikilla on paljon haasteita ja ongelmia iästä riippumatta.

Aikuisten median käyttö vaikuttaa nuorten ohella kuitenkin myös koko yhteiskuntaan. Sanonta lapsi on kuin aikuisen peili todella pätee myös tässä asiassa. Ajattelevatko aikuiset, minkälaista mallia he näyttävät lapsilleen. Luin Josefiina Barakan 16.11.2016 Iltalehdelle kirjoittaman artikkelin mediasta lasten kasvatuksessa. Baraka kertoo artikkelissaan Helsingin kaupungin kampanjasta vanhempien mediankäytöstä ja läsnäolon puutteesta. Aikaisemmin normaalit arjen käytöstavat ovat kääntyneet nykypäivänä pääläelleen. Esimerkiksi tabletit ja puhelimet aamupalapöydässä juttelun sijaan ovat yhä normaalimpia käytösmalleja perheille. Usein syynä kerrotaan olevan lasten kiukuttelemisen tai vaikeus pysyä ruokapöydässä. Miten tuo kuitenkin onnistui vielä 50 vuotta sitten? Fakta on se, että lapset eivät ole loppujen lopuksi muuttuneet noiden vuosien aikana mihinkään. Muuttuva asia onkin meidän ympäristömme ja sen tuomat haasteet. On pystyttävä asettamaan rajat, niin aikuisille, kuin lapsillekin.

Asia joka varmasti huvittaa, mutta myös samaan aikaan ärsyttää useita nuoria, on aikuisten tekniikan osaamisen puute. Se kun facebookkia selataan etusormella etanan vauhdilla ja kun ihmetellään, miksi videossa ei toimi äänet. Josefiina Barakan artikkelin mukaan aikuisten ja koko väestön mediataito paranee koko ajan. Vaikka aikuiset eivät välttämättä aina ole aivan yhtäläillä mukana uusimmassa kehityksessä,

suunta on koko ajan ylöspäin. Osa aikuisista on kuitenkin todella ajantasalla tekniikan kehityksessä ja luovat sitä itsekin.

Media, internet ja koko tekniikan maailma ovat siis täynnä haasteita ja opittavaa riippumatta sen kuluttajan iästä, asemasta tai mistään muustakaan. Nuorten on pystyttävä olemaan armollisia aikuisia kohtaan osaamiseen ja muutokseen liittyvissä asioissa. Kun taas aikuisten tulisi antaa myös nuorille tilaa ja tukea tuohon valtavaan uuteen todellisuuteen. Tärkeimpänä on kuitenkin muistettava olla armollinen ja joustava itseä kohtaan. Aina ei tarvitse olla uusimman tekniikan aallon harjalla. Jos se kuitenkin tuntuu hyvältä, haluan kannustaa siihen niin nuoria, kuin aikuisiakin. On tärkeää, ettei mediasta synny pelottava kummitus oman pään sisään. Kyseessä on kuitenkin toinen maailma, jonka on tarkoitus viedä pois todellisuudesta. Joten nämä kaksi maailmaa on hyvä pitää erillään.

Kirjoittanut Olga-Kerttu Mehtälä, 19b